

tror, at den skal staa fast, i alt Fald fra et protestantistisk Standpunkt. Om i katolsk Henseende Paven, Biskopperne og Provsterne kunne siges at staa til Ansvar for andre Sjæle end deres egne, veed jeg ikke, men i protestantistisk Henseende tror jeg, at Ingen kan siges religiøst at være ansvarlig for andre Sjæle end sin egen. Det er denne Grundsætning, hvorfra det forekommer mig, at et Lovforslag som dette maa gaa ud med Hensyn til Valgretten, og jeg vilde derfor ønske, at man nu kunde komme saa vidt, at man virkelig lagde denne Grundsætning til Grund for Valgretten. Jeg veed meget godt, hvilke Vanskeligheder man tidligere har haft med § 1, men det er jo allerede mange Aar siden, at man begyndte at arbejde i denne Retning, og jeg vilde derfor ønske, at man nu vilde gjøre et Forsøg paa, om det ikke skulde være muligt at komme videre. Det er jo nemlig Familieforholdet, som er Grundlaget for den Valgret, der her foreslaas. Det er Familiefaderen eller Andre, som ere stillede lige som han, som det dreier sig om. Jeg vilde ønske, om man under den videre Forhandling om denne Sag, kunde komme saa vidt, at man kunde affatte § 1 saaledes, at der kom til at staa: Naar et Embede som Sognepræst i Folketirken bliver ledigt, skulle de Personer, som i det sidste Aar have haft fast Bopæl i Sognet og som iøvrigt fuldstændig de i Grundloven nævnte Betingelser for Valgret til Folketiringet, eller som vilde have fyldestgjort disse Betingelser, dersom de havde været Mand, have Ret til at medvirke ved Bestikkelsen af den nye Præst o. s. v., som det staa anført i Lovforslaget (Høgsbro: Forsaavidt som de ere Medlemmer af Folketirken). Ja, forsaavidt som de ere Medlemmer af Folketirken; det glemte jeg maasse at nævne. Dette er den væsentligste og i Grunden ogsaa den eneste væsentlige Indvending, som jeg har at gjøre imod Lovforslaget. Tror man ikke for Alibi at kunne gaa saa vidt, saa vilde jeg dog ønske, at man noget mere kunde gjøre gjældende, at ogsaa Kvinder, som ere Medlemmer af Menigheden, skulde have Indflydelse paa Valget. Det ærede Medlem fra Ræstved (Leth) har allerede berørt, hvorledes Forholdet er i Sønderjylland, og jeg skal nu ganske kort komme ind paa, hvorledes det er i Sverrige, hvor det vistnok er temmelig tilsvarende. Hvor gamle Bestemmelserne herom ere, veed jeg ikke, men jeg tror, at de grunde sig paa den svenste Kirkelov af 1686, hvor de findes i 19de Kapitel Artikel 7. Først skal jeg gjøre den Bemærkning, at i en anden Henseende er den svenste Lov langt fra saa frifindet som det, der her er foreslaet, idet det ikke er Familiefædre, men selve Grundeierdommen, Matrikel, Mandtal, som er det Afgjørende, saaledes at f. Ex. en Mølle har en Stemmeret, det vil sige vedkommende Person, som eier Møllen, har Stemmeret. Der staa fremdeles, og det er optaget i den svenste Forordning af 1ste

April 1843, at, naar Husfaderen er fraværende, saa skal Husfruen udøve Stemmeret paa hans Vegne, det samme skal være Tilfældet, hvis han er sat under Formynderstab; men hvis den, der er under Formynderstab er ugift eller Enkemand, saa skal i saa Henseende Formynderen stemme for ham. Saavidt tror jeg, at man dog vistnok i en nær Fremtid skulde komme med Hensyn til Valgrets Udøvelse. Jeg skal dernæst gjøre en anden mindre væsentlig Bemærkning med Hensyn til, at der er foreslaet, at Forholdstalsvalgmaaden anvendes. Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Lund) i, at i slige Forhold er det aldeles rigtigt, at der bliver anvendt Forholdstalsvalgmaade. Jeg tror, det gjælder ikke alene i politiske, religiøse og kommunale Forhold, men overhovedet i ethvert Forhold, hvor der med Rette danner sig Partier, og hvor der skal foretages Valg. Men det ses tydelig af selve Lovforslaget, at denne Valgmaade allerede er temmelig gammel, idet der i § 2 staa: „Skriftlig Afstemning efter Forholdstal, dog saaledes, at der træves fuld Kvotient“. Der tænkes her paa en bestemt Forholdstalsvalgmaade, som om der ikke findes nogen andre end den, der bruges her i Landet. Det er bekendt nok, at en dansk Mand er en af de første Opfindere af Forholdstalsvalgmaaden, saaledes som den bruges hos os. Smidlertid har den gjort store Fremskridt, og jeg er overbevist om, at man kunde indføre en meget bedre Valgmaade end den, som der er tænkt paa ved denne Leilighed. Da en af Forslagsstillerne, nemlig det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Hørup), i forrige Samling var Medlem af et Udvalg, som netop havde et Forslag om Forholdstal ved Borgerrepræsentantvalgene i Kjøbenhavn under Behandling, og som foreslog et andet System, saa er jeg sikker paa, at han, hvis han var tilstede, vilde give mig Ret i, at det kunde være ønskeligt at bruge en simplere Valgmaade ved denne Leilighed — jeg henstiller kun dette til nærmere Overveelse. — Disse saa Bemærkninger om Lovforslaget har jeg ikke villet tilbageholde, men de skulle ikke betragtes som saadanne væsentlige Indvendinger, at min Stilling til Lovforslaget skulde være paavirket deraf, isald de ikke bleve tagne til Følge, saa meget som jeg ønsker. Jeg glæder mig over dette Lovforslags Fremkomst og takker Forslagsstillerne for, at de have bragt det frem. Hvis jeg i denne Sag har Valget mellem enten Intet at faae eller at faae dette Lovforslag, da foretrækker jeg det Sidste.

Th Nielsen: Det kan ikke negtes, at den lutheriske Kirkeafdeling er den, som i flere Maader staaar den katolske Kirke nærmest, og vel især deri, at den har beholdt en god Portion Banekristendom. Jeg betragter nemlig den katolske Kirke som den, der har den største Del af Banekristendommen, og at vi ere dem, som komme